

Reactie op het artikel van Jukema over verstoring

Het artikel van Jukema schreeuwt om een reactie. Er wordt in de eerste plaats geschreven over territoria en dat zijn gebieden die een vogelpaar voor zichzelf afbakent om te komen tot een bepaald leefgebied voor de ouders en de nakomelingen. Vroeger hadden de kieviten een territorium per broedpaar maar de kievit is als cultuurvolger allengs aangepast aan het moderne landgebruik. Zo broeden kieviten bijna in kolonieverband op maïsland, waarop juist van een geweldige verstoring sprake is juist op het moment dat de vogels een aantal weken hebben zitten broeden of net jongen hebben. Als de jongen eind mei begin juni uitkomen in maïsland is het ongelooflijk om waar te nemen hoe snel de vogels met hun jongen uit het gewas proberen te komen. Kennelijk is het dan een ongewenst territorium. De vogels willen zicht op hun omgeving in verband met het waarnemen van predatoren. Het veelvuldig voorkomen van predatoren leidt wel tot vermijdingsgedrag voor wat betreft de keuze van de broedplaats.

De kievit is enorm trouw in zijn terreinkeuze en laat zich niet zomaar verstoren. Er zijn gevallen bekend van kieviten die bij nieuwe gebouwen toch vlakbij bleven broeden omdat nu eenmaal de plek was waar ze zich kennelijk thuis voelden. Jukema beschrijft terecht dat er op dit gebied over de kievit weinig bekend is, maar als je argumenten tegen het aaisykjen wilt aandragen is e.e.a. natuurlijk erg welkom. Noodlegsels zijn zo oud als het aaisykjen en liggen nimmer ver van de ideale plaats van nestkeus. Als je het aaisykjen zou opheffen, wat moeten wij dan denken van de verstoring door agrarische werkzaamheden? De boer moet tussen half maart en half april zeker driemaal over zijn landerijen met bewerkingen als rollen, eggen, slepen, mestuitrijden en kunstmeststrooien, terwijl ook het transport van slootreinigingsmateriaal en greppelzoden vaak nog moet gebeuren. Dit gevoegd bij de bestrijding van mollen en het gebruiksklaar maken van de afrasteringen en de ontwatering zou in de visie van Jukema voldoende zijn om te spreken van verstoring die leidt tot vermindering van de aantallen broedvogels. Als agrariër zou Jukema beter moeten weten en dat doet hij ook wel. Het grote aanpassingsvermogen van de kievit (ook dat is evolutie) staat er borg voor dat verstoring op de ranglijst van factoren die de vogeldichtheid beïnvloeden uiterst laag staat. Tenslotte nog dit. De redactie van Vanellus kreeg het artikel van Jukema aangeleverd. Ik kreeg de taak om de tekst te redigeren t.b.v. de website van de BFVW. Er stonden erg veel taalfouten in en dat is niet erg maar er viel nog iets op. Er waren stukken tekst die geen fouten bevatten en andere uitdrukkelijk wel en dat wekte bij mij de suggestie dat Jukema wordt gesouffleerd. Ik kan het mis hebben maar als ik wel gelijk heb zou ik graag zien dat de persoon die hier achter zit, zelf opereert en zich niet verschuilt achter iemand anders. Reeds in eerdere publicaties van Jukema tegen het aaisykjen met als motief de kwaliteit van de eerste legsels, in de LC en De Twirre, viel het door het taalgebruik op dat ook daar mogelijk sprake was van een souffleur. De “briekeset” van It Fryske Gea om het aaisykjen te verbieden komt met dezelfde argumenten als Jukema. Zou It Fryske Gea dezelfde souffleur gehad hebben? Jukema's grote vriend, wijlen Ulbe Rijpma, de helaas te vroeg overleden vogelman en aaisiker, zou schande spreken over datgene wat Jukema naar voren brengt.

Anne Osinga